

Länsstyrelsen
Värmland

Värmländska byggnadsminnen

Hypoteksföreningen

Kommun:	Karlstad
Socken:	Karlstad
Funktion:	Kontor och bostäder
Tillgänglighet:	Byggnaden är inte öppen för besökare.

Beskrivning

Hypoteksföreningens hus i kvarteret Björnen klarade sig utan större skador vid den sista stora stadsbranden 1865. Enligt en berättelse räddade en grannpojke huset från branden. Detta genom att på eget bevåg och tillsammans med en murargesäll, mura igen östra gavelns fönster. Lågorna lär ha svett hotfullt mot väggen, men det rejäla stenhuset stod pall och kom att bli de husvillan Karlstadsbornas viktiga träffpunkt och administrativa centrum. Hypotekshuset utgör numera en av stadens äldsta byggnader.

Huset uppfördes av Wermlands hypoteksförening efter ritningar av byggmästaren Jonas Jonsson (1806-1885) från Linköping. Byggmästare Jonsson framlade förslag till såväl trä- som stenhus om två eller tre våningar. Direktionen valde ett stenhus i tre våningar. Då den tilltänkta tomten invid Klarälven var för kort för det avsedda huset inköptes på förslag från byggmästaren ytterligare en tomtedel. Hypoteksföreningens hus stod klart vid årsskiftet 1853.

Byggnaden som bär den klassicistiska senempirens prägel är uppförd av sten och har ett sadeltak klätt av skiffer. Fasaden är rikt dekorerad med flera klassicistiska detaljer som till exempel fasad- och takfotsfriser, hörnpilastrar med korintiska kapital och listverk kring fönstren. Några av dessa detaljer är utförda i puts medan andra är gjutna i gips. Fasaden har sedan en ombyggnation på 1930-talet en grön färgsättning med gul dekor. Fönstren är spröjsade och målade i brunt.

Hypotekshuset har byggts om ett flertal gånger. Den första större om- och tillbyggnaden skedde 1903 då huset påbyggdes västerut och fick två nya fönsteraxlar. Samtidigt ändrades taksiluetten då den nytillkomna fasaddelen drogs upp i en gavel. Mellan åren 1929-30 ändrades taksiluetten på nytt och det nuvarande sadeltaket fick sin form. 1930 sammanbyggdes huset med grannfastigheten på Järnvägsgatan. Även planmässigt har byggnaden förändrats ett antal gånger. Kontoren har dock alltid legat i bottenvåningen.

Skyddets omfattning i sammandrag

Skyddsföreskrifterna omfattar byggnadens exteriör.

För fullständiga skyddsföreskrifter, kontakta Länsstyrelsen.

Lästips

- Ronge, M, *Det gamla Carlstad*, Karlstad 1958.

Ändringsinformation

Datum: Kommentar:

2007-11-09 Första versionen - huvuddelen av informationen hämtad från tidigare byggnadsminnesbeskrivningar.